

Dijak - prostovoljec pomaga seniorju pri e-učenju: takrat ko rabi, samo za njega, ravno zadosti

[Dr. Jože Gričar, zaslužni profesor, \[Joze.Gricar@UM.si\]\(mailto:Joze.Gricar@UM.si\)](#)

Napisano v povezavi z razpravo na Zoom sestanku dijakinj in dijakov – prostovoljcev

[Za seniorje in prostovoljstvo](#), Srednja zdravstvena šola Slovenj Gradec

Mentorica mag. Jasna Kolar Macur, Jasna.Kolar@SC-SG.si

10.02.2022, 17:30-19:00

Pismo mojemu mlademu prijatelju,

Vesel sem bil, ko so mi pred tedni sporočili, da se bova lahko srečevala in mi boš kot srednješolec - prostovoljec pomagal pri uporabi mojega prenosnega računalnika. Po nekaj najinih srečanjih mi gre že kar dobro, veliko si mi že doslej pomagal. Veselim se naslednjih srečanj.

Ko si me zadnjič vprašal, kaj mi še lahko pokažeš, Ti nisem znal takoj odgovoriti. Malo sem premislil in prespal. Zdaj Ti odgovarjam na malo daljši način.

Toliko sem se že navadil delati s svojim prenosnim računalnikom, da nekaj že znam početi z njim. Znam napisati pismo in ga spraviti v primerno obliko in natisniti. Lahko sprejemem elektronsko pošto, ki ji Ti praviš meil, in nanjo tudi odgovorim. Znam poiskati novice na portalu, ki ga pogledam vsaj dvakrat vsak dan. Ko pa poskusim še kaj novega, se mi pogosto ustavi. Ko se ustavi, takrat vem, kaj bi rad: Rad bi, da mi pomagaš - v tistem trenutku. Kajti takrat mi je jasno, kaj je »tisto«, kar od tebe rabim. Najbrž boš spet rekel, da je to nekaj enostavnega. Seveda, za Tebe, zame pa ni. Ker ne moreš biti stalno ob meni, moram počakati, da mi boš pomagal, ko se bova spet videla. Včasih ne znam ne naprej in ne nazaj. Takrat računalnik kar izklopim, kot si mi naročil, in začnem vse znova. Ko spet pridem do »tistega«, se spet ustavi. Takrat bi te rabil. Takrat si rečem: Ko bi zdajle imel svojega novega prijatelja tukaj!

Dobro je, da imam številko Tvojega mobilnega telefona, da te lahko pokličem v popoldanskem ali večernem času. Kar nekajkrat si mi že pomagal kar po telefonu, pa je šlo. Včasih pa moram počakati, da me boš spet obiskal in mi pomagal, ko boš sedel ob meni. Za mene je to najboljši način, da si nekaj zapomnim. Ponovim enkrat ali dvakrat, da se mi malo usede, Ti pa gledaš in me »pelješ za roko«, kot bi se temu lahko reklo.

Povedal si mi, da se s sošolkami in sošolci pogovarjate o tem, kako nam, seniorjem, kot prostovoljci pomagate. Razumel sem, da imajo raznorazne težave tudi drugi seniorji. Vendar bolj kot težave drugih me mučijo moje lastne. Zato sem vesel, da se posvetiš samo meni in mi pomagaš pri tistem, kar mene zanima. Tako se pri učenju lahko premaknem naprej. Morda je sebično, ker skrbim samo za sebe, ampak drugače ne morem. Drugi seniorji najbrž ne morejo biti kaj dosti drugačni.

Pri najinem delu pa sem nekaj spoznal. Ko mi kdaj pomagaš in se naučim nekaj novega, kar bom kasneje lahko delal sam, mi Ti z velikim navdušenjem pokažeš, kaj vse se še da narediti, veliko več. Kar na hitro. Vidim, da veliko veš in bi me rad še marsičesa naučil kar mimogrede. Ampak jaz Ti pogosto ne morem slediti, zame je kmalu preveč novega. Mi kar zmanjka in si ne morem zapomniti. Rad bi, da greš bolj počasi, po korakih, da si lahko še kaj zapišem. Samo tako Ti lahko sledim. Ne zameri mi, ker sem bolj počasen. Ampak tako je. Včasih sem lahko tekel, zdaj pa ne morem več.

Vsakokrat ko se naučim nečesa novega, se mi zdi, da se mi je »posvetilo«. Neka lučka se posveti, kar mi vedno znova daje korajžo, da se splača, da se trudim. Kar oddahnem si, ko si lahko rečem: »Aha!, zdaj pa to znam«. Ta »aha!« je kot lučka, ki se posveti. Kadar me boš slišal reči »aha!«, boš vedel, da je znanje od Tebe prišlo k meni.

Sedaj se Ti upam priznati, da me je bilo v začetku strah. Predno si Ti prvič prišel k meni, mi je prijatelj odsvetoval, da se tega učenja, ki ga organizira Tvoja šola, sploh lotim. Da sem prestar, je rekel, da je vse to okoli računalnikov za mlade. Saj sem sam tudi tako mislil. Ti pa si »kriv«, da sem spoznal, da sva se motila moj prijatelj in jaz. Ob priliki mu bom pokazal, kaj vse že znam. Morda se ga bo kaj prijelo, saj je nekaj let mlajši od mene. Odkrito mu bom povedal, da naj ga ne bo strah in naj se tudi on loti takega e-učenja. Ponudil mu bom, da mu bom pri tem pomagal. Če si Ti meni, bom jaz njemu, si pravim.

Ti pa moram povedati, kakšno veselje si naredil meni in moji družini, ker si me naučil uporabljati program, da se lahko vidimo in slišimo na daljavo. Ti mu praviš Zoom program. To je res imenitna stvar. Dva vnuka sta mi v nedeljo, ko smo se pogovarjali na daljavo, prek zaslona pridigala, da sta mi vse to že pred enim letom razlagala, ker ta program uporabljata pri učenju od doma. Povedala sta, da sem takrat rekel, da me to ne zanima, ker itak gledam televizijski zaslon, ki ga z daljincem z lahkoto obvladam. Vnuka, ki sta že prava rokohitrea vsak na svojem računalniku, nimata ne živcev ne časa, da bi me kaj naučila. Na hitro mi nekaj pokažeta in kar zbežita. Ti otroci! Ne razumeta, da nisem mogel vedeti, kako fino je to pogovarjanje na daljavo, če pa tega nisem poznal.

Ti pa delaš drugače. Uporabo programa si mi kazal korak za korakom, postopno, da sem se toliko navadil, da znam vklopiti kamero in gumb za pogovor. Ko boš spet pri meni, Te bom prosim za nasvet, kako bi se na tak način lahko povezal tudi s

prijatelji, seniorji, s katerimi se ne videvamo več kot smo se nekoč. Tudi oni imajo internet in računalnik, nekateri tablico. Želim si, da bi se lahko sedaj videli in slišali na daljavo. Ne vem pa, kdo bi lahko mojim prijateljem pomagal, da si namestijo ta program za pogovor na daljavo in kdo jih bo naučil delati z njim. Ali imate na šoli še kaj takih prostovoljcev, kot si Ti?

Da ne pozabim. Moja žena včasih gleda, kaj vse sem se s Tvojo pomočjo naučil delati z računalnikom. Ko me je hvalila sosed, jo je ta vprašala, če se znam povezovati z banko prek interneta. S ponosom je povedala, da ona redno uporablja e-banko. O možnem internetnem povezovanju z banko mi nisi še nič pokazal. Rad bi se naučil. Me pa zanima, ali bi lahko naučil tudi mojo ženo. Vse, kar je v zvezi z denarjem in banko v najini družini, ona roko čez drži. Sicer pa o delu z računalnikom ne ve veliko. Od tega, da mene včasih gleda, kaj in kako delam, se ni še nič naučila. Ali bi v Tvoji šoli bili za to, da lahko učiš tudi mojo ženo, ko si že pri nas? Če boš Ti za to, seveda.

Vesel sem, ker mi pomagaš. Hvala Ti za pomoč pri mojem e-učenju! Zelo sem ti hvaležen. Vesel Te bom, ko boš spet prišel. Pripravil sem krajši seznam vprašanj, ki so se nabrala, in Te bom prosil za odgovore.

Še tole: Ali je res, kar sem slišal, da bova ob koncu šolskega leta drugim seniorjem in njihovim prostovoljcem pokazala, kaj si me naučil? Morda: Kaj si naučil mene in mojo ženo? Tak dogodek je pa nekaj novega. Za nas seniorje bi bil imenitna stvar! Povabil bi tudi svojega prijatelja, ki mi je rekel, da tako učenje seniorjev ni smiselno, in našo sosedo.

Z lepimi pozdravi, Tvoj prijatelj e-senior

Povezave:

Just-in-time, just-for-me, just-enough

[Learning – how to bring ‘just-enough, just-in-time and just-for-me’ learning culture in the organisation](#). By Rajiv Kumar, Vice President & Country Leader – India. LinkedIn, July 29, 2021.

[DARPA wants to deliver relevant, just-in-time knowledge](#). Government Computer News – GCN, June 18, 2021.

[Remote Learning Isn't Just for Kids](#). New online tools and an array of remote classes and programs are ramping up education and training for adults. By Kerry Hannon. The New York Times, Education, March 29, 2021.

[Just-in-Time Online Tutoring: Supporting Learning Anywhere, Anytime](#). By Stefan Hrastinski, EDUCAUSE Review, June 15, 2020.

[Just-in-Time Learning: For Today and Tomorrow](#). By Satabdi Mukherjee. ANSRSource, April 28, 2020.

[Tech Tips: 10 Tips for Teaching Technology to Seniors](#). By Brookdale Senior Living, April 1, 2018.

[Just Enough, Just in Time, Just for “Me”: Fundamental Principles for Engineering IoT-native Software Systems](#). By Zheng Li and Rajiv Ranjan. arXiv, Conference'17, July 2017, Washington, DC, USA.

[Just in Time vs. Just Enough](#). By Bob Mosher, global chief learning and strategy evangelist for LearningGuide Solutions. Chief Learning Officer - CLO Media, September 14, 2012.

[The ICT4 the Elderly Handbook](#) - a toolkit and training space for trainers and trainees working on digital skills for the elderly. WikiBooks. Open books for an open world.

[Just-in-time learning](#). Wikipedia.

Aha! Moment

[“What Was Your Biggest Aha Moment in 2021?”](#) Here's what some of our favorite actors, authors, and musicians learned this year. Share your answer in the comments! By Elena Nicolaou and McKenzie Jean-Philippe. Oprah Daily, Dec 31, 2021.

[The Aha! Moment: The Science Behind Creative Insights](#). By Wesley Carpenter. IntechOpen, November 27th, 2019.

[The ‘Aha’ Moments of Information Management Technology](#). By Chris Davidson. M-Files, July 10, 2019.

[Trust your aha! moments: Experiments show they're probably right](#). Science Daily, March 7, 2016.